

Teneinde een "sense of urgency" te creëren, wordt voorgesteld om het hierboven beschreven toepassingsgebied van de verbouwenling tot eind 2026 te voorzien. Daarna wordt voorgesteld om een verbouwenling van maximaal 15.000 euro wel nog toe te kennen aan doelgroep 3, particulieren die de woning verhuren aan een woonmaatschappij en niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie en Wonen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2022/157 werd op 6 mei 2022 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 2 mei 2022 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 9 mei 2022 verkregen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met de creatie van het uniek loket en de hervorming van de premies van energie en wonen tot de 'Mijn Verbouwpremie', werd een eerste stap genomen in de betere afstemming tussen de beleidsinstrumenten van het beleidsveld wonen en het beleidsveld energie.

Zowel binnen het beleidsveld energie als binnen het beleidsveld wonen bestaat reeds een instrumentarium op het vlak van leningen die verstrekt worden door of namens het Vlaamse Gewest. Met voorliggend ontwerp van besluit wordt een nieuwe stap gezet in de afstemming van de ondersteuningsinstrumenten van de voormelde beleidsvelden door te voorzien in een nieuwe, geïntegreerde lening, zijnde de 'verbouwenling', die de huidige 0%-energielening vervangt.

Het decretale toepassingsgebied van het bestaande instrument binnen het beleidsveld energie, te weten 'de energieleningen', werd inmiddels uitgebreid met maatregelen op vlak van woningkwaliteit. Hierdoor werd er voorzien in een rechtsgrond voor de energiehuisen om ook leningen toe te kennen ter ondersteuning van investeringen in het kader van de bevordering van het rationeel energieverbruik én woningkwaliteit. Tegelijk werd met dit voorstel van decreet¹ de decretale basis voor dit instrument gecreëerd in de Vlaamse Codex Wonen van 2021 voor eigenaar-bewoners en eigenaar-verhuurders.

De verbouwenling zal de energielening, zoals heden vervat in artikel 7.9.1 van het Energiebesluit, vervangen vanaf 1 juli 2022. Net zoals bij de bestaande energieleningen zal:

- voor het beheer van de verbouwenling gebruik worden gemaakt van de diensten van PMV/z-Leningen nv, te weten dat PMV staat voor Participatiemaatschappij Vlaanderen (voorheen: het Participatiefonds Vlaanderen);
- het verstrekken van de verbouwenling aan de energiehuisen worden opgedragen.

¹ Parl.St. VI.Parl. (2021-22), nr. 1230/3.

Uit praktijkervaring werd ook vastgesteld dat artikel 7.9.1, §2, 5° achterhaald is. Dit punt dateert immers nog uit de periode dat energiehuizen leningen konden toekennen aan het brede publiek en niet beperkt was tot de vastgelegde doelgroepen. Punt 5° voorzagt in de verplichting voor energiehuizen om een welbepaald aandeel van de leningen toe te kennen aan de prioritaire doelgroep. Gelet op de gewijzigde doelgroepssamenstelling is deze bepaling overbodig geworden.

Artikel 3

Er wordt voorgesteld om de energielening door te trekken naar een breder, omvattend instrument en te vervangen door de verbouwlening. Daarom wordt voorzien in een duidelijk startpunt voor de verbouwlening en een eindpunt voor de energielening, zijnde 1 juli 2022.

Artikel 4

1° Voorliggende wijziging betreft een verdere aanvulling in het kader van de toekenning van de energielening+ met negatieve rentevoet. De wijziging is erop gericht een correcte aanrekening van de schuld in hoofde van het energiehuis ten aanzien van het Vlaamse Gewest mogelijk te maken. Immers, de combinatie van de negatieve rentevoeten bij een toegekende energielening+ en het behoud van het woord ‘renteloze’ in artikel 7.9.2/0, §1, eerste lid van het Energiebesluit, zou impliceren dat er een schuld ontstaat in hoofde van het energiehuis waardoor er een discrepantie kan ontstaan tussen enerzijds de schuld van het energiehuis ten opzichte van het Vlaamse gewest en anderzijds de vordering van het energiehuis ten aanzien van de kredietnemer.

2° In aanvulling op bovenvermelde wijziging wordt verduidelijkt hoe de correcte terugbetaling van deze schuld door het Energiehuis gebeurt, met name door middel van maandelijkse afbetalingen vanwege de ontlener.

Artikel 5

In kader van de verbouwlening wordt de doelgroep afgebakend aan de hand van het criterium inkomen of gezamenlijk belastbaar gezinsinkomen, dat ook wordt gehanteerd in aanverwante beleidsinstrumenten of -domeinen (zoals de ‘Mijn Verbouwpremie’). Dit komt niet enkel de duidelijkheid inzake communicatie ten goede, maar biedt dit ook de mogelijkheid tot wederzijdse versterking.

De fors stijgende energieprijzen hebben een zware impact op het beschikbaar inkomen van veel gezinnen. In dat opzicht wordt voorgesteld om de inkomensgrens, dat als criterium dient om de doelgroep van de verbouwlening te bepalen, dan ook voldoende hoog te leggen om aldus veel gezinnen de mogelijkheid te bieden hun woning te renoveren.

Een ruime doelgroep biedt ook deels een antwoord op de maatschappelijke vraag die weerklonk, naar aanleiding van de introductie van het renteloos renovatiekrediet en de energielening+, beiden bestemd voor nieuwe eigenaars, naar een renteloze financiering voor energetische renovatie voor zittende eigenaars.

Gelet op het voorgaande wordt voorgesteld om de doelgroep van de verbouwlening op dezelfde wijze af te bakenen als dat gebeurt in het kader van de Mijn Verbouwpremie. Voor de verbouwlening worden de inkomensgrenzen van doelgroep 2 en doelgroep 3 gehanteerd. Er wordt enkel nog rekening gehouden met het inkomen van de zakelijk rechthebbende natuurlijke persoon en zijn/haar gehuwde of wettelijk samenwonende partner die de woning bewonen alsook met de gezinssamenstelling op de aanvraagdatum.

Inkomensgrenzen 2022	Doelgroep 1 Inkomen vanaf	Doelgroep 2 Inkomen tot	Doelgroep 3 Inkomen tot
Alleenstaande met 1 ptl of koppel zonder persoon ten laste	>€ 65.960	<=€ 65.960	<=€ 46.170
Verhoging per persoon ten laste (ptl)	+ € 3.700	+ € 3.700	+ € 3.700

////////////////////////////////////

Alleenstaande	>€ 46.170	<=€ 46.170	<=€ 32.980
---------------	-----------	------------	------------

Voor een deel van de doelgroep (doelgroep 3 – laagste inkomens) worden bijkomende voorwaarden gesteld, waaronder het voorafgaand advies van het OCMW en de rol van de energiehuizen in het aanvragen van premies namens de betrokkene. Deze voorwaarden zijn niet van toepassing bij de leningen die toegekend worden aan doelgroep 2, waardoor een onderscheid tussen doelgroep 2 en doelgroep 3 (= de prioritaire doelgroep van de verbouwen) noodzakelijk is.

Daarnaast wordt voorgesteld om de verbouwen ook open te stellen voor particulieren die de woning verhuren aan een woonmaatschappij (of tot en met 30 juni 2023 de erkende sociale verhuurkantoren), om aldus het energetisch of het kwalitatief verbouwen in private woningen die verhuurd worden via een woonmaatschappij aan een precare doelgroep, te stimuleren.

Vervolgens komen particuliere verhuurders onder bepaalde voorwaarden in aanmerking (zie de bespreking bij de algemene toelichting hierboven en bij de artikelsgewijze toelichting bij artikel 10).

Tot slot wordt ook voorgesteld om te voorzien dat niet-commerciële instellingen, waaronder VME's, en coöperatieve vennootschappen kunnen blijven genieten van de verbouwen, net zoals dit bij de energielening het geval was. Hierdoor wordt de energetische en kwaliteitsvolle renovatie van appartementsgebouwen ondersteund.

In principe wordt de verbouwen aan de doelgroep renteloos toegekend. Toch dient vermeden te worden dat de draagkracht van het Energiefonds overschreden zou worden wanneer de rentevoeten te sterk zouden stijgen. Daarom wordt voorgesteld om uitzonderlijk toch een rentevoet op nieuwe verbouwen aan te rekenen in het geval dat volgens het departement Financiën en Begroting de OLO²-rente op 25 jaar op kwartaalbasis gemiddeld zou stijgen boven 3%. In dat geval worden vanaf het volgende kwartaal op de verbouwen, die vanaf dan worden toegekend, een rentevoet aangerekend worden ten belope van het aantal basispunten boven die 3%. De aangerekende rentevoet dient steeds afgerond te worden naar de dichtstbijzijnde halve eenheid. Ter illustratie: indien de OLO-rente op 25 jaar 3,3% zou bedragen, dan neemt het rentevoordeel met 0,5% af (het aantal basispunten boven de 3,3% bedraagt 30, de dichtstbijzijnde halve percent is 0,5%). Dit brengt mee dat vanaf dan de verbouwen wordt toegekend aan 0,5%, niet meer renteloos dus. Indien de OLO-rente opnieuw daalt onder de 3%, wordt de lening terug renteloos toegekend vanaf het volgende kwartaal. Het VEKA maakt hieromtrent werkafspraken met het departement Financiën en Begroting en brengt, op hun aangeven, PMV/z-Leningen op de hoogte van desgevallende stijgingen of dalingen van de aan te rekenen rente. Er wordt geen renteverhoging toegepast op reeds lopende leningen, of leningen die reeds toegekend werden.

Er wordt voorgesteld om aan de doelgroepen van de verbouwen een renteloze lening toe te kennen voor o.a. investeringen met betrekking tot:

- het plaatsen van een thermisch zonnecollectorsysteem
- het plaatsen van een warmtepomp
- het plaatsen van een warmtepompboiler
- het plaatsen van een fotovoltaïsche installatie
- dakrenovatie
- buitenmuurrenovatie
- renovatie van buitenschrijnwerk
- renovatie van vloeren en funderingen
- binnenrenovatie
- technische installaties

² Obligation Linéaire/Lineaire Obligatie

expliciet is opgenomen dat de energiehuizen alleen een adviserende en stimulerende rol krijgen met betrekking tot woningkwaliteit. Ze nemen geen opdrachten op in de woningkwaliteitsbewaking, zoals is opgenomen in de Vlaamse Codex Wonen van 2021.⁸

Om overbelasting van de administraties te vermijden, werd er beslist om geen verdere controle mogelijk op de voorwaarden, die de particuliere verhuurders dienen te respecteren na toekenning van de verbouwen, uit te bouwen.

- d) Concreet lijkt artikel 6, §7, tweede lid van het ontwerp in te houden dat nieuwe eigenaars met een energielabel van minimum D rentedragende leningen zullen moeten afsluiten, tenzij het gaat om eigenaars die behoren tot de hoogste inkomenscategorie van de doelgroep van de verbouwen (beide doelgroepen overlappen mekaar niet volledig). Het is daarbij niet duidelijk waarom bestaande eigenaars die zich in dezelfde situatie bevinden, wel een renteloze (verbouwen)lening kunnen bekomen en nieuwe eigenaars niet. Vanuit budgettaire oogpunt stelt deze aanpassing uiteraard geen problemen.

Er werd besloten om deze bepaling niet op te nemen in voorliggend ontwerpbesluit.

Daarnaast dient opgemerkt te worden dat de (renteloze) energetische renovatielening die is uitgewerkt in artikel 5.135/1 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 zal worden uitgebreid met ingang vanaf 1 januari 2023 zodat ook daar een lening kan worden toegekend aan nieuwe eigenaars die het engagement aangaan om hun woning energetisch te renoveren tot energielabel D. Deze wijziging wordt meegenomen in een ander regelgevend traject.

Voor nieuwe eigenaars geldt ten opzichte van bestaande eigenaars een apart traject, namelijk de energielening+ voor schenking en erfenissen, en het renteloos renovatiekrediet/renteloze energetische renovatielening voor de aankoop van niet-energiezuinige woningen of appartementen.

- e) De Inspectie van Financiën heeft verder een aantal bedenkingen bij de voorgestelde korting op de huurprijs. Hij stelt dat vast er geen koppeling is tussen korting en rentepeil. Dat is correct, maar om de berekening van de huurprijskorting zo eenvoudig mogelijk te houden voor de verhuurder die op die manier niet met te ingewikkelde formules wordt geconfronteerd, is die koppeling bewust niet gemaakt.

De Inspectie van Financiën stelt dat men er belang bij heeft de looptijd van de verbouwen te maximaliseren. Deze bemerking valt enigszins te nuanceren, omdat de looptijd van de lening mee in rekening wordt gebracht bij het bepalen van de korting op huurprijs. De hoogte van de korting op de huurprijs is recht evenredig met de looptijd van de verbouwen.

De Inspectie van Financiën geeft aan dat er ook een koppeling tussen de korting en het rentevoordeel ontbreekt. Deze stelling dient echter gecorrigeerd te worden. De korting op de huurprijs is afhankelijk van de looptijd van de verbouwen en de verkregen korting op de huurprijs wordt over de looptijd van de verbouwen verspreid.

- f) De Inspectie van Financiën merkt bovendien op dat het voorstel om verhuringen via een SVK/woonmaatschappijen gepaard gaat met een relatief hoge budgettaire kost en dat voor SVK-woningen al een arsenaal aan ingezette middelen bestaat.

De verbouwen toekennen aan particuliere verhuurders die de woning via een SVK/woonmaatschappij verhuren, heeft een dubbele grondslag, namelijk het stimuleren van het energetisch of het kwalitatief verbouwen van bestaande woningen en om deze woningen

---

⁸ Parl.St. VI.Parl. (2021-22), nr. 1230/1, p. 3.

Bijlagen:

1. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 in het kader van de verbouwen;
2. het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 2 mei 2022;
3. het akkoord van de minister van begroting d.d. 9 mei 2022.

